

NEW ARCHITECTURE IN SLOVENIA

NOVA ARHITEKTURA V SLOVENIJI

avtor / author:

Matevž Čelik

naslov knjige / title of the book:New Architecture in Slovenia /
*Nova arhitektura v Sloveniji***izdajatelj / publisher:**

Springer

kraj, leto izdaje / place, year of edition:

Dunaj, New York, 2007

obseg / number of pages:

192 strani, 355 barvnih ilustracij

naklada / number of copies printed:

10.000 izvodov

prodaja / sale:Svetovni splet springer.com; amazon.co.uk; shopping.msn.co.uk; karl-kraemer.info
Knjigarne Mladinska knjiga

Arhitektura v Sloveniji danes predstavlja nenavadno sobivanje pojmov nepretrganosti in preoblikovanja. Temu ustrezno je nova slovenska arhitektura predstavljena v treh poglavjih: Continuity (Nepretrganost), Re-formulating (Preoblikovanje) in Adjustment (Prilaganje). Nepretrganost predstavljajo arhitekti, ki si prizadevajo graditi na temeljih postmodernizma 80-ih in modernistične šole Edvarda Ravnikarja iz druge polovice 20. stoletja. Poleg njih ustvarjajo arhitekti, izšolani po osamosvojitvi, ki s svojimi načrtovalskimi strategijami preoblikujejo slovensko arhitekturo v skladu s spremenjenimi gospodarskimi in političnimi razmerami. Tretja skupina arhitektov s prilaganjem skuša vzpostaviti harmonično ravnovesje v prostoru. Uvodni esej vzpostavlja tezo, da se danes "z bolj premišljenim pristopom k upravljanju prostora in s promocijo različnih arhitekturnih praks Sloveniji ponuja izjemna priložnost, da postane posebej prepoznavna kot država, ki inovativno povezuje grajeno okolje in neokrnjeno naravo".

Today, architecture in Slovenia is an unusual co-existence of the notions of continuity and reformulation. Accordingly, the new Slovene architecture is presented in three chapters: Continuity, Reformulation and Adjustment. Continuity is represented by architects who endeavor to build on the foundations of the post-modernism of the 1980s and the school of modernism of Edvard Ravnikar from the second half of the 20th century. Alongside them are architects, educated after the attainment of independence, who reformulate Slovene architecture with their design strategies in accordance with the changed economic and political conditions. The third group of architects attempts to establish a harmonious balance in space by means of adjustment. The introductory essay advances the thesis that today "with a more prudent approach to spatial management and with the promotion of differing architectural practices, Slovenia has an exceptional opportunity to become particularly recognisable as a country uniting in an innovative manner the built environment and an intact natural environment".

Nova arhitektura v Sloveniji je posledica daljnosežnih gospodarskih in družbenih sprememb, ki so se zgodile v državi v zadnjih 15-ih letih. Odgovori na vprašanja, kako vzdrževati kakovost bivanja in identiteto mest, vasi ter krajine v tej majhni državi, so danes različni, toda bržkone nič drugačni kot v drugih delih Evrope, ki so bili soočeni s podobno tranzicijo. Ko zasledujemo načrtovalske pristope arhitektov, je mogoče zaznati občutne razlike v odnosu do tradicije in preteklih praks. Odražajo se v obravnavi razmerij med javno in zasebno domeno, v formalnih rešitvah in artikuliranju arhitekture kot materije. Arhitekturo v Sloveniji danes predstavlja sobivanje konceptov kontinuitete in preoblikovanja, poleg tega pa bolj zmernega usklajevanja obstoječega in novega. Zagovorniki kontinuitete predstavljajo nekaj, kar bi nizozemski arhitekturni kritik Roemer Van Toorn poimenoval "kritične prakse". Gre za arhitekta, ki so se uveljavili v obdobju postmodernizma, danes pa si prizadevajo nadaljevati arhitekturo na temeljih šole Edvarda Ravnikarja iz druge polovice 20. stoletja. Preoblikovanje uveljavljenih metod načrtovanja arhitekture po Van Toornu predstavljajo "projektivne prakse", ki se trudijo uporabiti trenutne realne potenciale v lokalnem okolju. Poleg "kritičnih in projektivnih praks" obstajajo seveda tudi arhitekti, katerih pristop predstavlja uravnavanje obeh. Uravnavanje se osredotoča na kakovost bivanja in jo skuša vzpostaviti kot harmoničen odnos med podedovanim in novim. V vsakem primeru vsa različna arhitektura, ki danes nastaja v Sloveniji, predstavlja nadaljevanje kontinuiranega zapisovanja na novo identitete prostora. Nekateri projekti so opaznejši danes, drugi so v ozadju, a so trajnejši. Praktično ničesar pa se nikoli ne izbriše. V projektu "Uncertain States of Europe" se Stefano Boeri zavzema, da bi evropski prostor videli "kot odprt razpoložljiv kontekst: površino, ki jo tvorijo heterogena, neprestano spreminjajoča se geografska okolja". V bližnji prihodnosti bosta prav premišljeno upravljanje s pristnim naravnim in urbanim okoljem ter nadaljnji razvoj različnih arhitekturnih praks Sloveniji lahko ponudila nove priložnosti za prepoznavnost v mednarodnem okolju.

